

Elektros ir dujų rinkų apžvalga

Kainos ir prognozės / 2022 m. liepa

ELEKTRA

Vidutinės mėnesio „Nord Pool“ biržos elektros energijos [kainos](#) Lietuvos kainų zonoje

36,8 % ↑
nuo praėjusio mėn.

LIEPA

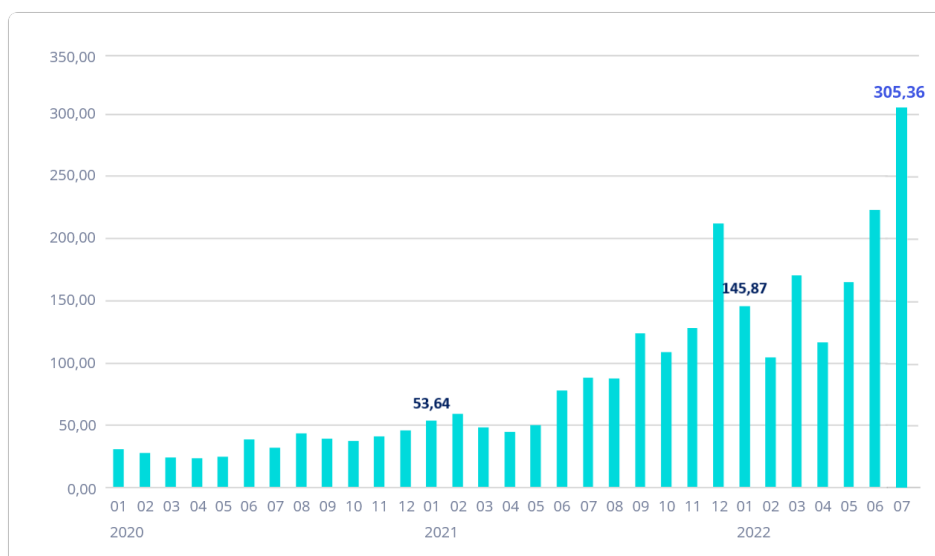
305,36 Eur / MWh

BIRŽELIS

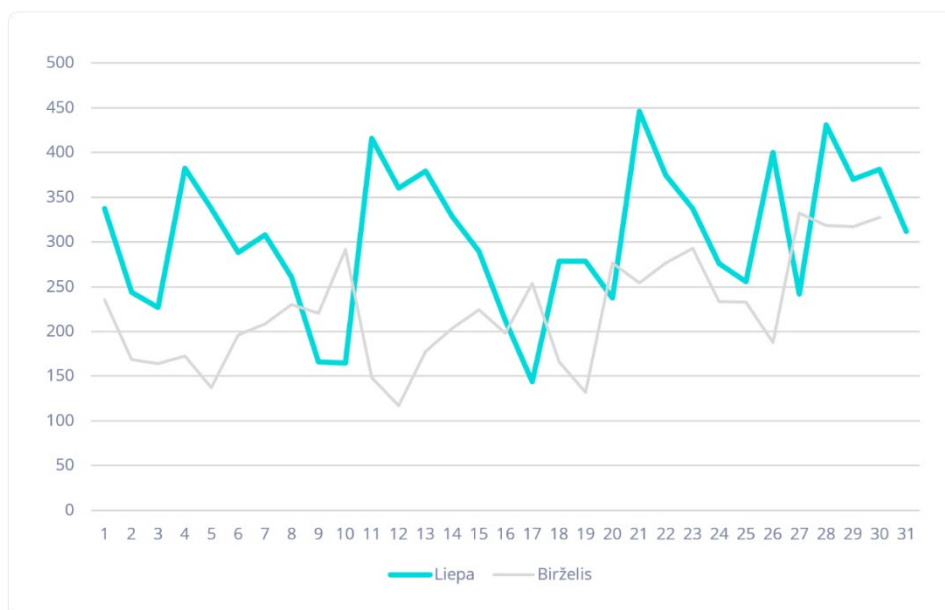
223,16 Eur / MWh

Didžioji dalis „Ignitis“ verslo klientų elektros energiją perka vadovaujantis elektros energijos biržos „Nord Pool“ kainomis Lietuvos kainų zonoje, susietomis su didmenine rinka.

Biržos kainai tiekėjas nedaro įtakos, o kainos pokyčius lemia tokie veiksniai kaip: Europoje ir kitose pasaulio šalyse besiklostančios situacijos, susijusios su energetika, geopolitinė padėtis, permainingos oro sąlygos, elektrinių atjungimai dėl planuoto remonto ar nenumatytų gedimų, besikeisiančios apyvartinių taršos leidimų (ATL) kainos, klientų energijos vartojimo intensyvumas ir pan.

Vidutinė liepos dienos „Nord Pool“ kaina Lietuvos kainų zonoje

Liepos mėnesį **aukščiausia** elektros energijos kaina buvo **446,28 Eur/MWh** (liepos 21 d.), o **žemiausia** – **143,86 Eur/MWh** (liepos 17 d.). **Susiformavusi liepos mėnesio vidurkio kaina 305,36 Eur/MWh yra didžiausia per pastaruosius metus.** Kainų augimas liepos mėnesį buvo ženklus, lyginant su birželio mėnesiu. Kas lėmė tokius kainų pokyčius?

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Liepos mėnesį elektros energijos kainą formavę veiksniai:

Mažėjantis Rusiškų dujų pralaidumas

Regionas baiminasi, kad Rusiškų dujų tiekimas į Centrinę Europą gali būti visiškai nutrauktas, o tai kelia dujų kainas į naujas aukštumas. Lygiagrečiai tai daro tiesioginę įtaką elektros energijos kainų augimui. Taigi, 30 sav. „Gazprom“ sumažino dujų pralaidumus į Centrinę Europą, kuris, lyginant su ilgamečiu vidurkiu, ir taip buvo labai žemas. Liepos 27 d. „Gazprom“ teigė, kad turi sumažinti dujų tiekimą dėl „techninių priežasčių“. Liepos 30 d. „Gazprom“ sustabdė dujų tiekimą Latvijai, kuri buvo priėmusi sprendimą visiškai dujų atsisakyti nuo ateinančių metų sausio 1 d.

Žemas hidro balansas

Didžiausiame Norvegijos hidroelektrinės rezervuare Blasjo vandens lygis yra 20 metrų žemiau maksimalios ribos, o elektrinės vadovas Ulla-Forre teigia, kad per pastaruosius 20 metų nebuvo vasarą fiksuotas toks žemas vandens lygis.

Karščio bangos ir jungčių ribojimai

Liepos 21 d. Lietuvoje „Nord Pool“ kainų zonoje 17-18 h CET laikų kainos kilo iki 2 100,08 Eur/MWh. Taip atsitiko dėl karščio bangos ir dėl techninės priežiūros atsiradusių jungčių ribojimų tarp Lenkijos ir Lietuvos, bei Švedijos 4-os zonos (SE4) ir Lietuvos. Papildomai taip pat prisidėjo tokie veiksniai kaip dėl karščio išaugęs suvartojimas, žema vėjo generacija Baltijos šalių regione ir kt.

Ateities tendencijos

Elektros energijos kainas prognozuoti yra vis dar sudėtinga, nes rinka labai įsitempusi ir volatili:

Nestabili situacija dujų rinkoje

Nėra aiškus tolimesnis rusiškų dujų tiekimas į Europą bei dujų saugyklų užpildymo tempai. Kol kas prognozuojamas dujų kainų augimas, o tai tiesiogiai įtakoja ir elektros energijos kainą.

Svarbu!

Dalinamės būdais, kaip taupyti esant aukštai elektros kainai:

- **Apšvietimo modernizavimas.** Tokiu būdu galima sutaupyti 30-50 proc. elektros energijos suvartojimo. [Plačiau >>](#)
- **Saulės elektrinės įsirengimas.** Neturintiems pradinių investicijų – turime išperkamosios nuomos pasiūlymą. [Plačiau >>](#)
- **Žaliosios energijos pasirinkimas.** Jos vartotojams netaikomas akcizo mokestis. [Plačiau >>](#)
- Investuokite į LED apšvietimo sistemų automatizavimą, gerinkite šildymo ir vėsinimo galimybes, įdiegdami pastato šildymo, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemas.

DUJOS

Liepos mėnesio „GET Baltic“ biržos Lietuvos prekybos aikštelėje BGSİ indekso **kaina**

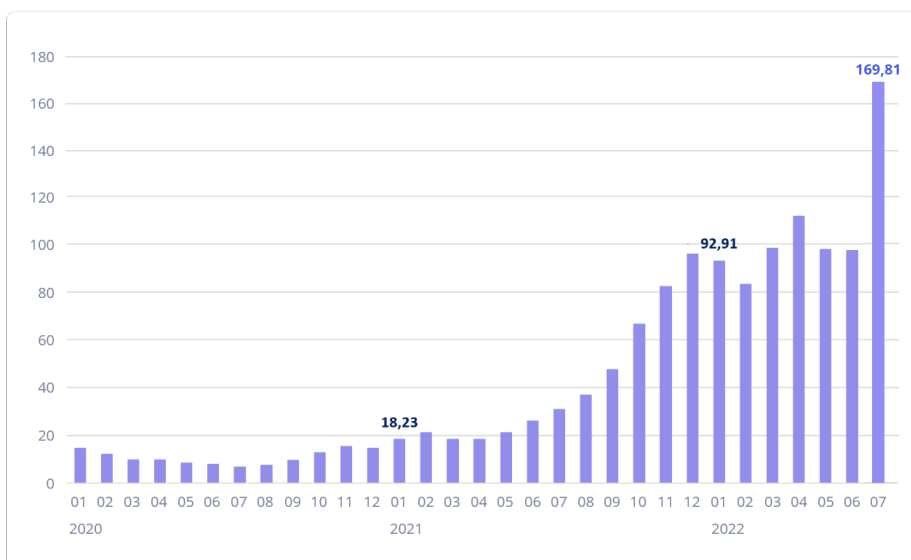
75 % ↑
nuo praėjusio mėn.

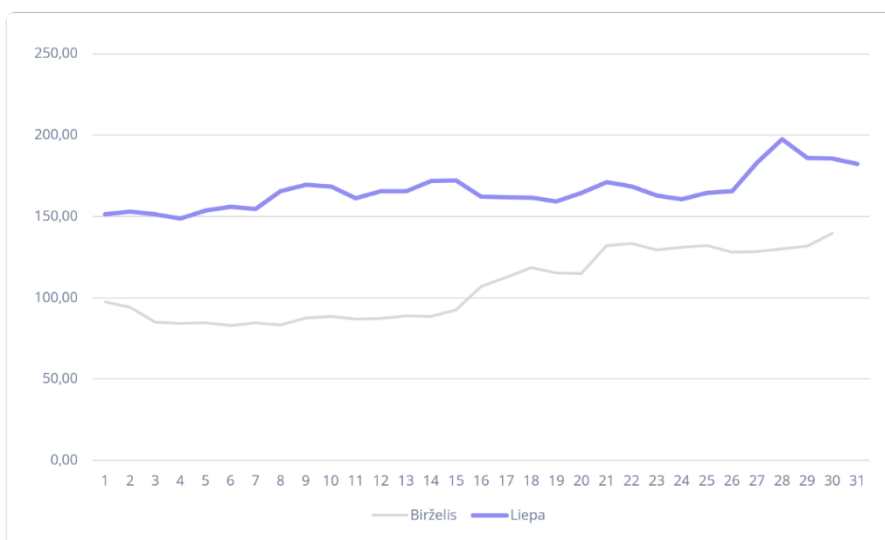
LIEPA
169,81 Eur / MWh

BIRŽELIS
97,38 Eur / MWh

Dauguma „Ignitis“ verslo klientų gamtines dujas perka vadovaudamiesi gamtinių dujų biržų indeksu: Nyderlandų TTFI ir Baltijos šalių BGSİ Lietuvos kainų zonoje kainomis, susietomis su didmenine rinka. Pastarojo indekso dinamika:

Vidutinė liepos mėnesio dienos GET Baltic biržos **kaina** Lietuvos kainų zonoje

Liepą **aukščiausia** gamtinių dujų kaina buvo **197,61 Eur/MWh** (liepos 28 d.) o **žemiausia** – 148, 53 **Eur/MWh** (liepos 4 d.). Kas lėmė kainų pokyčius?

Svarbiausi mėnesio įvykiai

Rusiškų gamtinių dujų ribojimas

Liepos mėnesį Europos didmeninėje dujų rinkoje buvo stebimas itin aukštas kainų kilimas dėl dar labiau apriboto rusiškų dujų tiekimo į Europą, bei besitęsiančių sausų ir karštų orų daugelyje Europos valstybių. ICE ateities sandorių biržoje rugpjūčio mėnesio Nyderlandų TTF indeksas pabrango 60%, iki 169,755 Eur/MWh, lyginant su liepos mėnesio kaina – 105,992 Eur/MWh. Po to, kai Rusijos „Gazprom“ liepos 27 d. apribojo rusiškų dujų tiekimą nuo 40% iki 20% „Nord Stream“ vamzdyno pajėgumų, didmeninės dujų kainos Europos biržoje sušoko iki 205,77 Eur/MWh (Nyderlandų TTF indeksas). Tokia 200 Eur/MWh riba paskutinį kartą buvo peržengta šių metų kovo mėnesį. Rugpjūčio mėnesio pradžioje kainos laikėsi ties 190 Eur/MWh rinkoms stipriai nerimaujant dėl visiško rusiškų dujų eksporto į Europą nutraukimo, kuris lemtų nepakankamą Europos požeminių dujų saugyklų užpildymą.

Nepakankamas dujų saugyklų užpildymas

Liepos 31 dieną Europos požeminių dujų saugyklų užpildymas siekė 69,3%, kai pernai šis rodiklis siekė 57%. EU išskėlė tikslą užpildyti šias saugyklas iki 80% iki šių metų lapkričio 1 dienos, taip siekiant kuo geriau pasiruošti artėjančiam žiemos sezonui.

Susitarimas dėl gamtinių dujų vartojimo mažinimo

Liepos mėnesį buvo priimtas Europos Sąjungos narių šalių susitarimas dėl savanoriško 15% gamtinių dujų vartojimo mažinimo nuo 2022 m. rugpjūčio 1 d. iki 2023 m. kovo 31 d. Taip pat būtų sukurtas mechanizmas, kuris leistų šalyse paskelbti pavojų, jei dujų trūkumas susiformuotų įvairiose šalyse, ir įgyvendinti privalomus vartojimo mažinimo tikslus. Paskelbtame pakete yra numatytos kelios išimties šalims, kurios vamzdynais yra sujungtos itin ribotai su kitomis Europos Sąjungos šalimis.

Nutrauktas dujų tiekimas Latvijai

Liepos 30 d. Rusijos „Gazprom“ nutraukė dujų tiekimą Latvijai. Šiuo metu šalis importuoja dujas vamzdynais iš kaimyninių valstybių (Estijos ir Lietuvos) bei savo turimos Inčukalnio požeminės dujų saugyklos. Nuo Rusijos invazijos į Ukrainą, Rusija visiškai sustabdė gamtinių dujų tiekimą Bulgarijai, Lenkijai, Suomijai, Danijai bei Nyderlandams.

Ateities tendencijos

Dėl geopolitinės situacijos ypatingai sudėtinga prognozuoti kainas

Šiuo metu ICE ateities sandorių rinkoje sekančio mėnesio Nyderlandų TTF indeksas siekia apie 190-200 Eur/MWh. Pagrindinė priežastis tokio aukšto kainų lygio – neaiškumas dėl tolimesnio rusiškų dujų tiekimo į Europą bei požeminių dujų saugyklų pildymo tempo Europoje.

Sužinokite, kiek šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų išmeta jūsų įmonė ar įstaiga, kaip galite jų sumažinti ir taip pat sutaupyti.

[Emisijų įvertinimas](#)

Svarbu!

Efektyvus energetinių resursų vartojimas – itin svarbus, todėl verslo klientams pateikiame būdus, kaip taupyti dujas:

- **Optimaliai nustatyti perdavimo pajėgumai** ateinantiems metams gali sutaupyti apie 10 % išlaidų už šią dedamąją.
- **Svarbu laiku deklaruoti duomenis.** Praleidus vieno mėnesio deklaravimą nekasdienės apskaitos vietoje, o kita mėnesį deklaruojant dvigubai, tai atsilies trims ateinantiems metams.
- **Būtina stebėti dujų suvartojimą.** Suvartojimui priartėjus prie užsakytų vartojimo pajėgumų ribos, jei tik įmanoma, siekti mažinti vartojimą. Tokiu būdu bus išvengiama papildomų kaštų už viršytus pajėgumus.
- **Optimalus vartojimo pajėgumai:** dažnu atveju apsimoka labiau nusistatyti ne pagal pirmąją didžiausią suvartotą dujų kiekio parą, o pagal šeštąją.

Naujienos

Nutolusi ar ant nuosavo stogo: ESO pataria, kaip išsirinkti saulės elektrinę

Geopolitinei įtampai didinant energijos kainas, vis didesnė dalis Lietuvos gyventojų ir įmonių ieško sprendimų, kaip pradėti savarankiškai gaminti elektrą. Bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ duomenimis, susidariusi situacija davė ženklų impulsą žaliosios energijos transformacijai, todėl gaminančių vartotojų skaičius šiemet turėtų didėti dvigubai.

[**Skaitykite plačiau**](#)